# CRUCIADA ROMÂNISMULUI

SAPTAMANAL DE LUPTA POLITICA ŞI SPIRITUALA

ANUL I, Nr. 45 Vineri 18 Octombrie 1935

Director: MIHAIL STELESCU

Redacţia si Administraţia: Str. Emil Costinescu, 17 Bucuresti VI

| | |
|---|---|
| Abonamentul anual | 100 lei |
| Studenţi şi muncitori | 75 lei |
| Instituţii şi Autorităţi | 1000 lei |
| In străinătate | 500 lei |

TELEFOANE

Direcţia 4-29-60, Administraţia 3-25-27, Tip. 4-28-86

Manuscrise'e nepublicate se distrug

Redactor-şef: ALEXANDRU TALEX

Apare JOIA

4 pagini 2 lei


# Canalia Comunistă

de MIHAIL STELESCU

Un fenomen foarte curios, compact, dar în acelaş timp foarte concludent pentru mine în ce priveşte buna credinţă a adversarilor mei, se produce de la apariţia Cruciadei Românismului.

In timp ce Corneliu Codreanu i-a foc cu gura că sânt comunist şi dă ordine subalternilor săi să răspândească acest svon în lumea dela sate şi dela oraşe, comuniştii pe de altă parte mă atacă furioşi, declară Cruciada ţicăloasă, fascistă, etc.

Eu mă bucur de aceste injurii. Deoarece dacă şi teroriştii de ex tremă prostie (căci dreapta ar insemna o doctrină, un program, dar d. Codreanu, n'are aşa ceva) cât şi teroriştii de extremă stângă mă injură în cor, dovedesc în faţa tuturor că nici cu una din aceste două metode Cruciada nu se împacă.

Iar pentru aceia care gândesc puţin şi s'au grăbit să ne taxeze de mijloc, le dăm exemplul prigoana ce o duce partidul dela guvern contra noastră şi dispreţul ce-l avem pentru formulele democrato-burgheze.

Cruciada, care a luat naştere într'o epocă când toate, dar absolut toate sistemele sociale şi politice s'au experimentat şi şi-au dovedit calităţile şi defectele, ar fi o prostie şi o lipsă de efort cerebral ca să primească să se inhame unui sistem politic şi social defectuos.

„Cruciada" a înţeles să profite de această lecţie pe care i-o dă istoria politică în momentul de faţă şi prin muncă de laborator şi studiu pe teren, să elaboreze o gândire nouă politică, o cristalizare a tot ce e bun şi adaptabil, eficace şi în armonie, neţinând seama de caraghioasele denumiri: dreapta, stânga. Ca şi cum am lupta contra raselor pentru aceia alte două artificiale, rasa dreaptă şi rasa stângă..

Intr'adevăr există patru categorii de oameni pe pământ. Oameni deştepţi şi oameni proşti, oameni buni şi oameni răi.

Eu nu voi clasifica pe cei care mă atacă în niciuna din aceste categorii naturale, prin atitudinile lor se vor clasifica singuri.

Eu trebue din contră să le mulţumesc, deoarece prin înjurăturile lor unanime au dovedit pe propria lor limbă, că eu nu le aparţin la niciunul din ei. Şi rog pe cititorii mei să creadă că acest lucru e o cinste.

Exponenţii intelectuali ai comunismului la noi sânt d-nii de la „Cuvântul Liber", care dela un timp încoace văzându-se încolţiţi de proprii lor partizani în faţa adevărurilor emise de Cruciada, au început să replice furioşi, insultând şi batjocorind cu o lipsă de bun simţ revoltătoare şi memoria morţilor.

D. Demostene Botez care semnează în „Cuvântul Liber" în acelaş număr cu insultele ce se aduc memoriei lui Panait Istrati, are a-şi preciza situaţia: ori prieten al lui Istrati, ori în spelunca unde i se profanează memoria?

Dar despre aceasta a pus minunat de bine adevărurile la punct Alexandru Talex în numărul trecut.

Dacă azi discut atacurile „comuniste" în contra mea şi a „Cruciadei" să ia bine aminte că această cinste n'o fac „Cuvântului Liber" ci cititorilor faţă de care am obligaţia morală de a avea mereu o atitudine bine precizată sinceră şi cinstită.

In primul rând eu cer „Cuvântului Liber" să declare făţiş în coloanele sale multipla că nu este comunist. Dar să nu facă sofisme ca până azi. Să abjure comunismul. Sau dacă sânt oameni de curaj şi atunci îi voi respecta cel puţin să-l aprobe. Să lase cuvântul stânga de care se agaţă ca un înecat. Stânga se întinde dela partide burgheze până la nihilism. Să precizeze, căci au pretenţia de intelectuali şi un intelectual cred că ştie ce vrea. „Cuvântul Liber" are cuvântul liber în această chestiune. Ori nu-l are? Aştept.

Şi acum să discut atacurile ce mi le-a adus în No. 48 din 5 Octombrie a. c.

Mă roagă domnii comunişti că dece nu procedez cinstit şi să nu mai atac stânga cu „grosolane erori" ci mai bine să spun tot ce ştiu despre „stipendiile lui Malaxa către garda de fier" etc.

Rog pe d-nii dela „Cuvântul Liber" să aibă atâta decenţă şi bună creştere şi să nu dea lecţii altora de ce să facă. Şi ca să le fac plăcere le voi declara categoric şi cinstit următoarele: Intre ei dela „Cuvântul liber" şi tineretul fostei Gărzi de Fier, nici nu stau să discut. Admir dragostea de neam şi abnegaţia foştilor mei camarazi şi scuip cu silă peste vânzarea de fiecare clipă ce o fac stipendiaţii lui Ostrowschi, dela Cuvântul Liber.

Să nu se confunde lupta mea care o duc contra mincinilor, crimelor, lipsei de concepţie politică şi terorismului lui Corneliu Codreanu, cu o luptă care aş duce-o contra tineretului iubitor de ţară. După cum să nu se confunde un tinerel generos, gata de orice sacrificiu, de orice muncă, de orice fanatism şi încrezător în vorbe frumoase şi cuvinte calde, cu speculatorul acestor comori sufleteşti în folos personal, acel oribil săpător de mormânte, Corneliu Zelea Codreanu. Cei cari mai cred azi în el se vor desmetici mâine şi vor vedea şi vor descoperi toată desertăciunea unui mit, gol de idei şi de orice sentiment uman.

Nu mă supără ura tinerilor lui Codreanu, deoarece ei cred sincer când urăsc, dar cred ce li s'a spus. Aştept cu seninătate ajutorul marelui meu aliat, timpul, şi când vor vedea că ce l' s'a spus e o minciună mă vor iubi, căci dela ură la iubire nu e decât un pas, şi acesta nu e departe.

Deaceia nu admit canaliei comuniste să-mi ceară mie atitudine.

Dar le voi dovedi minciuna, speculaţia care o fac pe spinarea muncitorului pentru a se îmbuiba pe ei.

Iată ce spune „Cuvântul Liber" citez:

„Dar d. Stelescu citează şi pe Lenin, pentru a dovedi (?) că socialism înseamnează dictatură. Dictatură în favorul cui? şi împotriva cui? Nu ştie d. Stelescu, sau nu vrea să ştie?"

Aha! Va să zică o vorba de „favorul"? Adică dictatura e bună spune C. L. dar depinde în „favorul" cui. Deci C. L. are favoriţi? Eu credeam că are principii?

Un sistem de gândire politic-social nu se face pentru favoriţi ci pentru toată lumea.

Muncitorul nu e un favorit, nu poate fi oricât de nenorocit este el. O refuză în primul rând el, care ştie ce insemnează să ai favoriţi. Păi atunci când întrebăm în „favorul" cui, ajungem la aristocraţie.

Deci C. L. admite dictatura numai dacă eu am curajul să-l spun în „favorul" cui şi împotriva cui.

Iată am să i-o spun dar nu ştiu dacă C. L. va fi cinstit să recunoască.

Dictatura în Rusia sovietică se face în „favorul" milionului de comunişti înscrişi în partid şi împotriva milioanelor de nevoiaşi depe întreaga suprafaţă a Rusiei.

Dovada dictaturei este G. P. U.-ul, deportările în Siberia, asasinatele în masă şi nu vorbesc de cele vechi, ci de cele de anul trecut şi chiar de anul acesta.

Comunismul e cea mai murdară minciună prin care se speculează sărăcia muncitorului pentru ridicarea la putere a câtorva tirani murdari şi asasini.

Cine e Stalin? Un asasin ordi-

(Continuare în pag. II-a)

## POKERUL PUTERII

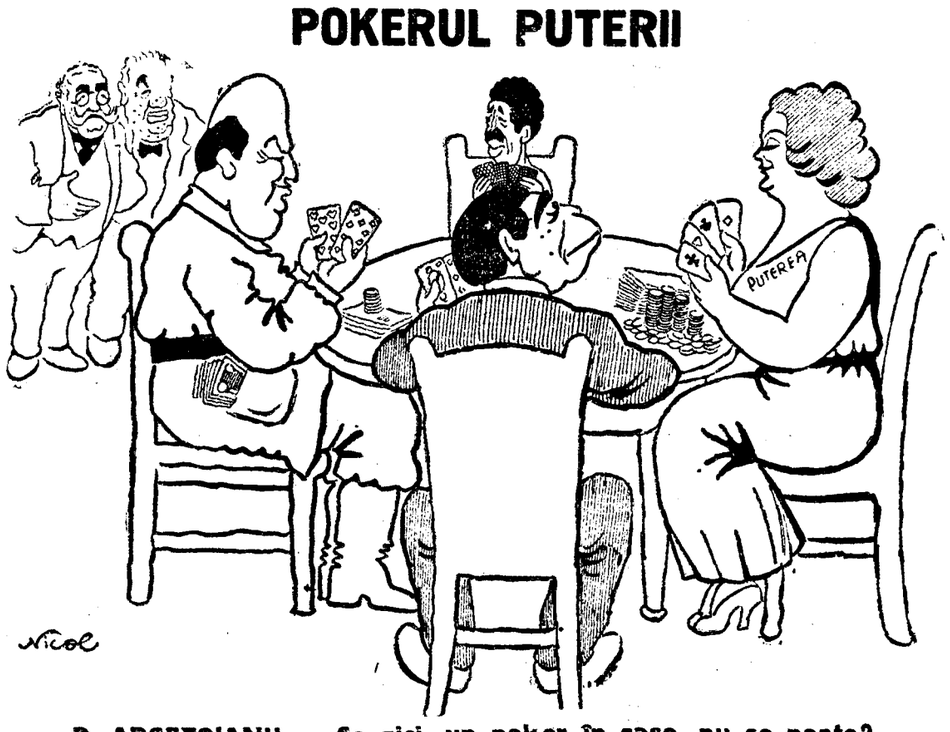


D. ARGETOIANU — Ce zici, un poker în şase, nu se poate?
D. VAIDA-VOEVOD — Eu m'aş mulţumi să jucăm şi noi cu puterea măcar un tabinet.

# Consideraţiuni externe

Situaţia în Abisinia se clarifică tot mai mult.

Expediţia militară italiană progresează conform planurilor stabilite. De sigur pe ici-colea vor fi mici greşeli comise şi unele lucruri şi lucrări vor întâmpina întârzieri.

Experienţa insuccesului italian din precedenta campanie a făcut ca de data aceasta toate măsurile de aprovizionare şi organizare din dosul frontului să fie puse perfect la punct.

In plus lipsa de coesiune şi de solidaritate a diverselor triburi cari compun Abisinia vor facilita mult succesele armatelor italiene.

Singura mare carte de care se pot folosi abisinienii este spaţiul infinit de greu accesibil de care dispun. Pentru cei slabi sau prost organizaţi, putinţa de a te retrage şi de a da lupte de guerilla este un avantaj enorm

El este însă în parte anihilat prin armele moderne şi mai ales prin aviaţie.

Dacă Anglia nu va păşi singură la aplicarea blocărei liniilor de aprovizionare şi de alimentare a italienilor, nici o sancţiune economică şi nici o altă măsură nu va putea împiedeca deplinul succes al programului italian.

Desigur la Geneva diversele comisiuni votează şi sancţionează cu gravitate tot felul de măsuri destinate să enerveze şi să împiedice Italia de a lucra în voe. Ele nu vor rămânea însă altceva decât kilograme de hârtie de maculatură, ca şi majoritatea tratatelor şi moţiunilor din trecut.

De abea votate (nici măcar în unanimitate) ţările cari ar fi putut profita şi ar fi trebuit să profite de un surplus de export au şi relevat problema despăgubirilor ce ar avea de primit prin interdicţia de a vinde Italiei petrol, porumb, grâu, lemne etc.

Excesele în toate nu pot duce decât la dezastru. In speţă ele sunt hărăzite să satisfacă ambiţia hipertrofiată a Angliei chiar în dauna unei lumii întregi şi a înrăutăţi relaţiile şi aşa destul de dificile între statele din Europa.

Din acest grăunte de discordie aruncat pe glia Europei vor încolţi şi vor înfrăţi multe alte pretenţii şi neînţelegeri cari vor provoca un nou vânt de nebunie de abea potolit în parte după anii de groaznică suferinţă dela 1914—1918.

Iar Liga Naţiunilor, ca şi un organism îmbătrânit şi lipsit de reacţiuni, este purtat şi folosit de cel mai tare.

Desmembrată şi slăbită prin ieşirea definitivă a Japoniei şi a Germaniei, cari vor avea în curând şi alţi imitatori, acest for dela Geneva rămânea doar ca un vis trecător al marelui fantezist Wilson. Iluziile de umanitarism şi pacifism a decedatului preşedinte al Statelor Unite, vor fi avut de rezultat, o încordare şi mai mare, decât dacă, contactul între state ar fi fost lăsat pe mâinile persoanelor direct acrediate în diversele ţări.

Prin nouile orizonturi pe cari le-a deschis conflictul italo-anglo-abisinian, şi prin măsurile pe cari Geneva doreşte să le vadă aplicate(!?) politica multori ţări se va modifica şi în curând vom asista la schimbări de macazuri, cari numai în favoarea Angliei şi a celor ce s'au supus orbeşte ei, nu pot folosi.

Prin insuşi componenţa ei, Liga Naţiunilor e greoaie şi nici când nu va putea fi dinamică. Cel mult rostul ei va rămânea acel de statistic şi de registratură.

Doar America a ştiut să adopte nota adevărată, hotărând a nu exporta momentan arme în nici un stat.

Acest lucru însă nu o va împiedeca a face împrumuturi şi convenţii comerciale foarte favorabile ei, tocmai bazate pe nevoile ţărilor ce vor face apel la ea.

Avantagiul pentru ţara noastră, a conflictelor în curs, se va vedea în curând, când anumite hotăriri şi rezultate ale activităţei febrile a diplomaţiei vor fi cunoscute.

Bucureştii vor putea deveni un centru de o importanţă capitală în concretizarea evoluţiei reorganizării forţelor din Europa.

CONST. CARAGEA

# Sancţiunile Genevei...

*Dacă atitudinea Genevei era până azi oarecum comică, în încercările ei de-a găsi o soluţie, care să-i salveze prestigiul, salvând în acelaş timp şi pielea componenţilor ei, — azi, atitudinea Genevei insemnează inconştienţă şi crimă.*

*Dacă dl. Titulescu, marele nostru apărător în afară, se găseşte astăzi, intr'o situaţie imposibilă de-a hotărî in privinţa ţarii sale aşa cum ar vrea, e din cauză că ştie că nu poate să sprijine, înăuntru, pe o prea mare forţă militară, iar nici decum din cauza unor resentimente faţă de Italia.*

*Atitudinea d-lui Titulescu, faţă de Italia, a fost mai mult decât prietenească şi a făcut poate chiar mai mult decât au putut să-i permită relaţiile, în care e angrenată România din cauza unei lipse de auto apărare.*

*Dar celelalte state mari şi puternice?*

*Ce vulpi meschine şi măşti oribile!...*

„Geneva apără pacea" (!?) „Geneva trebuie să apere pacea", *şi câte alte strigăte dintre acestea, ca la urmă 50 DE STATE SA DECLARE RAZBOIU ITALIEI, SA INARMEZE ABISINIA ŞI SA-I IA DREPTUL DE APARARE ITALIEI!...*

Ce fel de sancţiune împăciuitoare e aceia de a da arme unuia din beligeranţi pentru a-l ucide pe celălalt?

*Geneva prin această atitudine devine criminală.*

*Ea inarmează mâna Abisiniei pentru a apăra interesele economice şi politice ale Angliei în Marea Roşie şi Egipt, şi dă dreptul Abisinienilor să ucidă, legal, pe Italieni pentru a satisface dorinţa Moscovei roşii, de a fi distrus fascismul, duşmanul ei.*

*Deci, unde mai sălăluieşte spiritul de imparţialitate al Genevei? Unde mai este spiritul de pace?*

*Da, aş fi înţeles măsuri identice pentru ambele ţări. Blocarea lor, orice, dar pentru amândouă. Dar ca să te repezi asupra uneia pentru a apăra nu pe cealaltă, ci interesele unor terţe naţiuni, aceasta ca o crimă şi Anglia va avea să răspunde în faţa istoriei şi lumii.*

*Anglia să nu se îngâmfe prea mult de puterea ei. S'o ferească Dumnezeu de vremea când va rămâne o biată insulă dincolo de canalul Mânecei.*

*In orice caz, dacă va începe vreun război, Anglia e răspunzătoare şi cele 49 de state alăturate, complici.*

*In urma Genevei, nu ne rămâne, de cât o constatare:* Pacea e pentru proşti şi pentru sclavi. *Tineretul român să ia aminte.*

MIRCEA BASARAB

# „Popii" din Bucureşti

de MIHAIL ŞTEFAN

*„Afară câinii şi vrăjitorii şi curvarii şi ucigaşii şi închinătorii de idoli şi toţi cei ce fac şi iubesc minciuna!",*

(Apocalipsul, cap. XXII, vers. 15).

De multe ori m'am întrebat, dacă mai există un mijloc de *realizare aleasă* pe ogorul Bisericii lui Iisus Hristos, şi rareori am găsit prilejul să cred trainic în felurite posibilităţi de acţiune evanghelică şi salutară.

M'am mai întrebat, deasemenea, dacă *îndrumătorii lumii* pe făgaşul vieţuirii creştine sunt *mulţi* şi, dacă — în acelaş timp — străluceşc de lumină prin focul misiunii lor.

Şi la această din urmă frământare întrebătoare, m'am potolit cu durerea unor constatări triste: *există numitor de puţini slujitori ai Mântuitorului, încât partea de nea a unei lumi increştinate este cu neputinţă.*

Atunci, după asemenea chinuiri lăuntrice, m'am gândit la următorul fapt: poate că nu există mijloacele de trezire la munca sacerdotală, poate că teoforii zilelor noastre sunt trădătorii sfintei slujiri dela altar şi poate că nu avem făclierii operei creştine, apostolii Domnului, cari să nu-şi chivernisească viaţa în paguba înfrângerii Bisericii ?!

Intr'o atare atitudine spirituală mă găseam inainte de a începe aceste modeste însăilări grafice.

Eram complect desamgit de *ideea bună*, primită anticipat şi de natură informativă, despre preoţii oraşului Bucureşti, capitaua României: centrul tuturor manifestărilor superioare şi oaza cu posibilităţi de întremări înviorătoare pentru toată lumea ţării noastre.

Intr'adevăr, până mai deunăzi, credeam că preoţii din Capitală sunt *ostaşii Duhului* şi *fruntaşii reabilitării vieţii* după Hristos. Mi-i închipuiam faruri de orientare în această vâltoare de patimi şi-i socoteam fortul de rezistenţă în vremea de izbelişti pentru Biserica Domnului.

Alte împrejurări, însă, m'au constrâns să-mi refac întreaga informaţie de caracterizare, aruncând benevol şi grabnic toate însuşirile frumoase, dar imaginare, oferite altădată „popilor" din Bucureşti...

Şi-acum, îngăduiţi-mi o parantază !

Un bun dascăl al meu, d. profesor *Teodor M. Popescu*, scria de curând într'o revistă literară despre *oamenii cari nu văd decât rău în clerul Bisericii noastre.*

Iubitul meu îndrumător de totdeauna, ilustru prin studiu şi mai înalt prin virtute, are dreptate în această privinţă, dar numai în parte. Intr'adevăr, nimeni — fiind de bună credinţă — nu aruncă insulte asupra slujitorilor dela altar, cari se mistue în misiunea preoţească.

Acest lucru îl poate face numai un pătimaş, numai un om care vorbeşte sau scrie din motivaţie imorală, căutând o ţintă pecuniară. Cel care nu doreşte decât *reapoteozarea* Bisericii lui Hristos, care se vrea jertfit pentru victoria creştină şi care caută numai îndreptarea păcătosului, acela nu poate fi socotit un duşman al Bisericii. Nu, pentru numele lui Dumnezeu !

Se mai pune, însă, şi o altă întrebare: bine, dar prea mare şi prea mult e atacul, încât ai impresia că în biserică sunt numai oameni răi?

Ei, tocmai aci stă nodul problemei!

Aici trebue răspuns cu mâna pe conştiinţă, clar şi sincer.

Există — cum spuneam la începutul articolului — preoţi cumsecade; sunt şi pe acest pământ românesc. Dar ia faceţi, rogu-vă socoteala. la 10.000 de preoţi (socotiţi aici şi episcopi şi diaconi), câţi sunt aleşi, cu sârg în misiunea de pastoraţie ?

*Eu cred că nu sunt mai mult de 100!* Luaţi-i pe judeţe şi veţi ajunge la aceeaşi concluzie: n'avem 2 (doi) preoţi în fiecare judeţ, care să fie exemplu de slujitori ai Mântuitorului. Şi ca să vă dovedesc, iată nu mai departe, la mine, în judeţul Vlaşca, nu v'aş putea da — vă jur — 1 (un) preot, înger în trup al Domnului, care să fie soare evanghelic în satul lui!...

Ce vreţi, ce mostre de viţii veţi căuta, veţi afla la „popii" noştri: necredinţă, politică, imoralitate, pungăşie, beţie, etc... Toate sunt cui bărite la aceşti oameni, *cari slujesc zilnic taina întrupării Mântuitorului pentru salvarea noastră din prăpastia păcatului.*

Că nu se cade, vor zice unii, să folcseşti numai mijlocul acesta pentru realizarea adevăratei vieţi creştine în cler, de acord. Dar cine se mai ruşinează astăzi de vorba blândă şi îndrumătoare? Cine din cler mai crede în Dumnezeu şi se cutremură de ziua grea a judecăţii, când fiecare va fi răsplătit după fapte? Cine, rogu-vă?

La noi se face o mare confuzie cu tâlc şi asta, bine înţeles — socotindu-se *ascultarea* tot una cu lipsa de *activitate*. Iar dacă unul încearcă să arate păcatul, imediat e socotit duşman, necredincios şi independent faţă de disciplina bisericii... Şi, ca să luăm firul subiectului, iată, deci, cauza temei mele şi iată pentru care scop lupt şi eu, cu ce pot şi cum pot, în marginea sincerităţii, a demnităţii şi a slujirii lui Hristos.

Mă refer la preoţii din Bucureşti, pe cari nu-i pot numi decât „popi", slujitori necredincioşi, viţioşi şi fără sens în misiunea preoţească.

Las la o parte cele *câteva excepţii* (ah, ce rare sunt!) câţiva preoţi cari îşi identifică însorit vorba cu fapta şi cari trebuesc feriţi şi ajutaţi împotriva jivinelor din jurul lor.

Mă ocup de marea mulţime a sutelor de preoţi din Bucureşti, cari nu sunt asemenea Apostolilor Domnului şi cari nu dau niciodată dovada că slujesc lui Dumnezeu.

De toţi aceşti oameni, cari îşi bat joc de Domnul, cari scandalizează lumea, necinstind pe Hristos, şi cari pun stavilă creşterii în altar şi credincioşi.

Ah, iubiţii mei lectori, n'ar vrea să *gustaţi sensual* aceste informaţii sigure ale mele, ci — aflându-le — să faceţi metanie mare, rugându-vă, pentru îndreptarea lor.

N'aş dori să schimb pe nimeni din aşezarea-i sufletească şi nici să dau cu noroi în Biserica Domnului. Lucrurile sunt grave, sunt situaţii groaznice, uluitoare, prin ineditul lor, cari te pun pe gânduri şi te opresc în loc!

Asemenea „popi" trebuesc imediat înlăturaţi din faţa jertfelnicului lui Hristos şi aduşi alţii, chipuri de îngeri sluitori în trup, cari să cutremure lumea din aşezarea drăcească a păcatului.

Ce vreţi?

Preoţi cu parohie bună, cu venituri dela epitrahil intre 20—30.000 lei lunar, plus leafa de licenţiat sau doctor în teologie. Luaţi parohiile din anuarul Arhiepiscopiei Bucureştilor şi veţi vedea că sunt câte 3000 de familii, plus altele pe uţâta, netrecute de protopopi: parohia Sf. Vineri a păr. Tr. nVitilescu, parohia Ghencea, etc...

Sunt preoţi, cari pe lângă biserica de slujire duminecală, mai au şi câte o bisericuţă, deschisă în timpul săptămânii, şi unde vine preotul numai să ridice cutia cu parale: bisericuţa sf. Spiridon vechi, a preoţilor Comana şi Păsculescu, despre care un cucernic preot îmi spunea că e o vacă, de unde iei lapte fără să fi muls.

Sunt apoi renumitele biserici particulare, cele ridicate de ctitori cucernici, cari au averi mari şi cari nu sunt socotite în bugetul public al ministerului de resort. Preoţii de aici pot avea şi altă

(Urmare în pag IV-a)

# FOOT-BALL

## De vorbă cu Lucian Gruin

Iată un jucător, un tânăr jucător, despre care se poate spune că este o veritabilă speranță a foot-ball-ului românesc.

Gruin a început să joace foot-ball la 12 ani, în echipa de pitici a Politechnicei, a trecut apoi la juniori și a jucat până în 1930, când își ia bacalaureatul și pleacă la Cluj pentru a urma medicina. Peste un an însă, se reintoarce la Timișoara și joacă în echipa de cat. II-a, „Dacia", până în 1934, când trece la Chinezul. Aci începe să se afirme și în balcaniada dela Atena e selecționat ca rezervă a lui Dobay.

Anul acesta și-a făcut debutul ca internațional, cu prilejul balcaniadei dela Sofia, dând deplină satisfacție.

Reîntors în țară, Gruin care era singurul român dela Chinezul, reușește să obțină deslegarea în schimbul a 120.000 lei de la fosta sa grupare, și semnează pentru Venus.

S'a născut în 1913 și își începe adevărata carieră sportivă abia 20—21 ani.

Ca foot-ball-ist, a trecut aproape prin toate posturile dela stânga la dreapta și dela back-ie la înaintare. Aceasta nu l'a împiedecat însă să-și apropie o cultură pe care unii dintre jucătorii noștrii i-o pot invidia, deoarece Gruin e intelectual poate în aceeaș măsură în care e și sportsman.

•

**— La ce vârstă ați început să jucați foot-ball?**

— La 12 ani; însă mai serios abia de un an.

**— La ce club?**

— Am început să joc la **Politechnica din Timișoara** în echipa de pitici și apoi în cea de juniori. In 1930, după ce mi-am luat bacalaureatul, n'am mai jucat deloc, deoarece am fost plecat la Cluj să urmeze medicina.

**— La ce alte cluburi ați mai jucat?**

— Din 1931, după ce m'am reîntors dela **Cluj** am jucat la **„Dacia"**, o echipă de cat. II-a, până în 1934, când am trecut la **Chinezul**, și de aci la **Venus**.

**— In ce posturi ați mai jucat?**

— La început am jucat în toate posturile, minus cele de half și goal-keeper.

**— Dar care vă e postul preferat?**

— Pe extremă, indiferent care. Poate că pe dreapta mă acomodez mai ușor.

**— V'a ajutat cineva la început?**

— Da, îmi amintesc că atunci când îmi arătau cum să joc **Sepi, Ignuța, Sfera, Chiroiu, s. a.** simțeam o admirație profundă pentru acești ași ai foot-ball-ului românesc.

**— Ce amintiri păstrați asupra debutului?**

— Niciuna deosebită. Știu atât că n'am trac. O singură dată am intrat emoționat pe teren, cu ocazia matchului **Chinezul—Ripensia**, când se pusese chestiunea menținerii mele, în echipă; am fost atunci unul din factorii victoriei și îmi amintesc ca de cel mai plăcut moment din viața mea.

**— Cu ce vă ocupați în afară de foot-ball?**

— Abia mi-am terminat milităria; urmez însă dreptul și apoi îmi place foarte mult să citesc.

**— Așa dar vă place literatura?**

— O! Enorm. De altfel nu știu dacă ar fi cineva căruia să nu-i placă.

**— Clasică sau modernă?**

— Imi place foarte mult literatura clasică, în special cea franceză, nu ignor însă nici pe cea modernă, în care poți găsi multe lucruri valoroase.

**— Dar muzica?**

— Imi place, dar nu pot asculta o operă întreagă, deși unele arii mă pasionează. La Cluj deși locuiam la 200 metri depărtare de operă, nu m'am putut hotărî niciodată să o viziteze.

**— Ce credeți despre foot-ball-ul românesc și cel minoritar?**

— Foot-ball-ul minoritar nu mai e încă superior din punct de vedere technic însă această superioritate nu mai este prea mare.

**— Dar în raport cu cel continental?**

— E greu să facem o comparație acuma, între soccerul românesc și cel străin. Am reprezentat cândva, ceva mai mult decât astăzi; nu am știut însă să continuăm, să antrenăm, și să formăm alți jucători.

Foot-ball-ul continental ne e azi cu mult superior; nu că el ar fi progresat, ci datorită faptului că și azi echipa națională e alcătuită din aceiași jucători de acum 4—5 ani. Atunci ei erau formidabili, astăzi însă, nu mai reprezintă câtuș de puțin calitățile necesare unor astfel de elemente.

Ei și-au făcut datoria, acum e rândul altora; acesta e un fapt pe care cei interesați nu pot sau, cine știe, nu vor să-l înțeleagă.

**— Sunteți sau nu pentru românizare?**

— Din toată inima, deoarece cred că numai astfel vor fi încercați jucătorii tineri și deci numai astfel teamul național ar avea acea vigoare necesară unei echipe de foot-ball.

**— Cum vedeți echipa națională?**

— Bulgacov; Sfera, Albu; Nagy, Iuhasz, Szanislo II: Binder, Covaci, Bodola, Dobay, Petea, Dobay. (Nu știam că trebue să fii jucător de foot-ball și un susținător entuziast al românizării, pentru a forma o astfel de „echipă națională").

**— Ce credeți despre conducătorii cluburilor?**

— Conducerea are o influență covârșitoare asupra jucătorilor și asta nu din cauza primelor promise, pentrucă jucătorul care joacă pentru bani și nu pentru a apăra culorile clubului sau ale țării nu poate fi numit jucător. Artrebui... dar aci sunt atâtea de spus... Conducătorii au influență asupra jucătorilor prin felul cum știu să se poarte.

**— Găsiți necesară căsătoria pentru un jucător?**

— Da, pentru că ca îi ordonează viața și îi desvoltă simțul răspunderii.

**— La ce club ați vrea să mai jucați?**

— Dacă ași fi stăin și mai bun, ași vrea să joc la Admira. In România însă, numai la Venus.

**— Care vă e idealul?**

— Să-mi iau cât mai repede licența în drept. Pe urmă... voiu vedea...

IRINA

# Canalia Comunistă

(Continuare din pag. I-a)

nar, un fost bandit al drumurilor ce devaliza băncile, teroriza pe micii negustori, ca să termine ca dictator peste zeci de milioane de oameni asasinând muncitorii și pregătindu-se cu o armată formidabilă să incendieze lumea, într'un masacru mondial, lăsând în istorie pagina cea mai sângeroasă în crime și bestialități, dela începutul lumii încoace.

Iată ce invit Cuvântul liber să discute. Are curajul?

Să nu vină cu Engels și nici cu Marx, în mod eronat. Engels nu înțelegea sub numele de comunism, ceeace înțeleg azi bolșevicii. Bolșevicii au înlocuit „cauza omenirii" lui Engels prin „cauza lucrătorilor".

Engels spune în „Situația claselor muncitoare în Anglia": „Comunismul e deasupra împărțirii în burghezie și proletariat".

Engels vedea realizându-se visul unei comunități umane nu însă prin revoluții care n'au fost revoluții proletare și nu prin sisteme care sânt deadreptul contrare principiilor sale de bază.

Cruciada nu neagă valoarea concepțiilor politice de stânga, dar cu obiectivitatea ei obișnuită refuză greșelile stângii și metodele ei asasine.

Cruciada înțelege și afirmă că baza unei societăți e munca.

Și ea luptă pentru a transforma națiunea română într'o națiune muncitoare, abolind clasele.

Atunci când toate națiunile vor deveni națiuni muncitoare, se va putea realiza acea înțelegere între națiuni. Căci revoluția și războiul nu pot transforma și topi ca într'un creuzot, credințele într'una singură, limbile și obiceiurile într'o pastă uniformă. Stânga greșește negând națiunea, dreapta greșește negând socialul.

Deaccia Cuvântul Liber să nu continue vechea placă de pathefon atât de cunoscută, discutând ce a zis Lenin despre Kautsky și Kautsky despre Lenin. Discutând ce e socialismul lui Engels, într'ucât l-a aplicat Stalin sau altele. Acestea sânt admirabile discuții de pregătire intlectuală, sânt gata să le fac într'un cerc de studii sau într'o carte, dar azi, aci pe terenul de luptă unde se lucrează cu forțe vii și se consideră ca știute cele de mai sus, să privim rezultatele.

Să privim Rusia Sovietică, cobaiul pe care s'a experimentat serul bolșevic.

Pentru ce au murit muncitorii?

1) Muncitorii au luptat și au murit pentru libertate și azi au G. P. U. și dreptul de opoziție e interzis.

2) Muncitorii au luptat și au murit pentru egalitate și azi unii cumpără pâine alții nu.

3) Muncitorii au luptat și au murit pentru abolirea războiului iar azi sânt pregătiți drept carne de tun de către Stalin: Henri Bereaud în „ce am văzut în Rusia" spune cum ziarul L'Humanité din Franța era interzis în uzinele U. R. S. S.-ului din cauza spiritului său anti-războinic.

4) Muncitorii au luptat și au murit pentru o înfrățire mondială și azi ei sânt înarmați pentru o conflagrație mondială.

5) Muncitorii au luptat și au murit pentru abolirea capitalurilor, iar azi muncesc ca robii pentru a strânge capitaluri lui Stalin ca să construiască avioane ucigătoare de oameni.

Și am putea continua cu un lung șir de asemenea puncte.

Deci ce a realizat comunismul? Ori o minciună, ori o eroare ori o utopie. Din aceste trei concluzii nu există eșire.

Cuvântul liber pentru care optează?

Iată deoe Cruciadei îi repugnă comunismul.

Comunismul a fost un crematoriu de vieți omenești, care în goana lor îndreptățită după dreptate, au săturat cu sânge Moloch-ul însetat de putere al unei utopii stupide.

Comunismul e o crimă în contra muncitorilor.

Comunismul e asasinarea libertății.

Comunismul e scoborârea omului la treapta de animal.

Salvarea muncitorimei, visul unei lumi mai bune nu în comunism stă, ci într'o doctrină nouă, care înlăturând defectele tuturor sistemelor de până azi să caute rezolvare nu în scheletele moarte și rigide de stânga și de dreapta, ci în apa vie a realității și timpului, scontând soluțiile pentru binele unei omeniri viitoare din rezervorul de abnegație și virtuți ale fiecărei națiuni în parte.

Să fâlfâie deasupra fiecărei națiuni culorile lor sfinte, iar atunci când deasupra omenirii va străluci un soare puternic și orbitor, culorile se vor pierde transformându-se în albul imaculat al păcei și al omenirei umane.

Până atunci, propovăduitorii drapelului roșu, instigatori de națiuni și de crimă să-și continue opera nefastă dacă vor, opera de canalii comuniste.

Muncitori! Priviți, judecați și veți avea să răspundeți față de urmașii vostri de atitudinea ce o veți lua.

MIHAIL STELESCU

# Momente grele

Muncitorimea clujeană trăiește momente grele. Să luăm cazul muncitorilor dela fabrica „Dermata", cea mai mare din orașul nostru.

Suntem informați că la 15 Octombrie expiră contractul colectiv, un altul trebuind să fie încheiat.

Salariile de mizerie față de scumpirea produselor fabricei și a mijloacelor de trai, proasta și deadreptul infecta asistență sanitară, tirania șefilor ce merge până la barbarie uneori, dela nitatea lesne pălmuită a trudiților, iată atâtea obiective ce trebuesc rezolvate de muncitori cu preț de jertfă.

Până când cu mizeria, amenzile, reținerile absurde, până când cu persecuțiile, cu concedierile nedrepte, cu înlăturarea celor ce îndrăsnesc să ceară dreptate? Până când cu amenințările și exploatarea?

Și întrebările aceste ar trebui să răsune într'un glas din mii de piepturi răvășite de suferințe. Dar când strigă cei dela „Reuniune", ceilalți îi siidează, când strigă cei dela „Asociație", cei dela „Sindicat" amenință. Iar acestia din urmă sunt blestemați, căci au batjocorit cele mai sfinte revolte muncitorești.

Cum își va apăra această muncitorime dreptul, când e desbinată de certuri și intrigării? iar cei cari pentru socoteli meschine, interese și glorii desbinămuncitorimea vor fi aspra sancționați, căci dreptatea va învinge.

Până atunci strigăm noi, sus și tare: Terminați cu exploatarea, muncitorilor și cu dezbinarea lor!

Iar voi, muncitori, treziți-vă!

GH. MORARIU

# Știri din Târgoviște

*Pentru a face istoricul cetății Basarabilor este foarte ușor pentru orișicine: dar pentru a scoate în evidență știrile importante la ordinea zilei este foarte greu. Nu este mai puțin adevărat, că, de la răsboi încoace, s'a schimbat nu numai judecata, credința și mentalitatea oamenilor, dar chiar caracterele și obiceiurile lor. Așa dar, vedem în oborul săptămânal, pe lângă mirosul de tot felul de gunoaie și rămășițe de animale moarte, și mândra hală începută și neterminată de acum doi ani. Frumoasa Mitropolie a Basarabilor este înconjurată de un parc frumos în care își dau întâlnirea perechile nocturne.*

*Făcând un control la negustorii din piața orașului, vom rămâne mirați de faptul când vom auzi prețurile ce ni se cer pe orice articol de prima necesitate, așa dar, el va vedea cum un kilogram de roșii se vinde cu 7—8 lei, kgr. de struguri cu 16 lei, pepenii cu prețuri ce variază între 10 și 20 lei, și alte multe de acestea. Nu mai vorbim de pâine, care a ajuns de speriat. Deși ordonanța primăriei vorbește de șase lei pâinea neagră de un kgr. fără toleranță, se vor vedea pâine în greutate de câte 700—800 grame. Intr'o vreme consilierul comunal, d. Alexandru Mihăescu, intervenise cu autoritatea d-sale și mai temperase dorul de îmbogățire al brutarilor speculanți; astăzi, nu se știe din ce cauză, inspecțiile nu mai dau rezultatele de odinioară.*

*Intre toate aceste lucruri mărunte și de mică importanță pentru orașul nostru, se mai găsesc și altele de mai mare valoare. Vom vedea unde se găsesc sondele, care înconjoară orașul nostru, ca ciorile așa zisul local la „Liu" sau „Calul Bălan", care prin prețurile lor frumoase, interesează clienții și clientele de toată mâna pentru petreceri frumoase și ne mai auzite.*

*Așa zisul „Clubul proprietarilor urbani" unde se zice că ar fi interesați câțiva oameni politici din orașul nostru, înghite în gura sa de lup nesățioasă, zecile și sutele de mii ale naivilor, iar minunatul hotel „Dâmbovița" bate recordul cu prietenele nocturne ce locuesc în el.*

*Așa oraș cu atâtea minunății, este o splendoare pentru județul și țara noastră.*

*„Unde ești tu Țepeș Doamne!".*

NIC. T. ARICEȘTEANU

# COLOANELE MUNCII

## Cine apără pe Ghiga?

Am pus la îndemâna conducătorilor poștei toate elementele doveditoare ale potlogăriilor escrocului Ghiga.

Ultima „afacere" care avea să acopere nenumărate alte potlogării: congresul de la Galați a fost interzis grație tot numai vigilenței noastre.

Subliniind acest succes ne facem datoria să arătăm că în conducerea acestei instituții mai există oameni de răspundere, cu tact și suficientă energie cari știu să zdrobească la timp și cu folon, paraziții poștali.

E tocmai cazul congresului dela Galați.

Dar totuși în poștă se mai găsesc încă și inconștienți cari scontând — nu se știe ce — întind mână de ajutor, ba mai mult chiar codoșesc escroci de teapa lui Ghiga.

E cazul unor anumiți semili de care ne vom ocupa cât de curând. Deocamdată însă, pentru ca să nu mai putem fi acuzați de nemai pomenită îndrăzneală (deși asta nu ne poate face de cât cinste) punem azi câteva întrebări la cari dacă nu vom avea răspuns ne vom vedea siliți să răspundem tot noi, îmbogățind astfel galeria potlogarilor poștali cu încă vreo câțiva șnapani.

Ne facem datoria să întrebăm și să așteptăm răspuns:

1. Cine ajută și azi escrocului Ghiga și cine e părtaș cu procente la toate intervențiile pe care acesta le face la casa de credit și ajutor p. t. t.?

2. Pentru ce Casa de credit p. t. t. atunci când a primit ca membrii Asociației personalului inferior să-i plătească ei ratele pentru lemne, nu a înapoiat acestor slujbași, polițele depuse drept garanție peste foile de avans? Aceste polițe cari nu se găsesc azi nici în portofoliul asociației și nici la casa de credit nu cumva se găsesc în ghiarele escrocului Ghiga, care le poate sconta cum și când îi place?

3. Cum se face că inspectorul de control care a anchetat și a găsit vinovat pe Ghiga de delapidarea sumei de 14.000 lei nu i-a cerut acestuia să predea și polițele?

Cine este acest domn inspector de control?

4. Cui se datorește faptul că până azi Ghiga nu a fost pus încă — din nou — sub anchetă deși sunt prea multe motive pentru aceasta? Cine intervine și cine acopere pe Ghiga?

Oare contenciosul p.t.t.-ului nu are nimic de zis?

Ne facem datoria să cerem pentru ultima oară chemarea noastră ca informatori și credem că măcar acum nu vom avea prea mult de așteptat căci tâlharii poștei prea își fac de cap.

MARIUS BEJAN

# Răspuns Impiegaților P. T. T.

Ne mirăm mult că IMPIEGATUL P. T. T. cel mai bun și mai demn buletin profesional și de revendicări al slujbașilor petetiști, redactat cu inteligență și pricepere de d. I. N. Dumitrescu — a găsit cu cale să publice articolul d-lui președinte C. Gheorghiu care comentând campania „de o deosebită îndrăzneală" pe care o ducem împotriva moravurilor dirigintelui tâlhar Negulescu, printre altele, scrie:

„Infierând aceste calomnii e „necesar ca direcțiunea generală să deschidă imediat o anchetă iar d. Diriginte Negulescu „e dator să se adreseze imediat „parchetului pentru a nu lăsa „nici un moment impresia că „d-sa poate fi insultat în halul „acesta dându-ne și nouă satisfacția pe care am avut-o totdeauna: aceia de a fi mândrii „de șefii noștri.

Și noi am cerut direcțiunii P. T. T. să ordone anchetă, iar pe d. diriginte Negulescu l-am sfătuit prietenește să se adreseze înfârziat parchetului pentru ca să ne putem ocupa și de alții căci noi nu calomniem. D. I. N. Dumitrescu în calitatea d-sale de redactor responsabil al „Impiegatului" ar fi trebuit să explice colegului d-sale Ghiorghiu că într'o asemenea campanie nu se poate lucra decât pe bază de dovezi certe și e penibil ca după ce „înfierezi" să mai trunchiezi și pasagiile reproduse așa fel în cât dirigintele Negulescu să iasă basma curată iar noi cu... ponosul.

Noi posedăm dovezi sdrobitoare pentru Negulescu căci a lăsat urme adânci pe unde a trecut.

Cu ce suntem vinovați că d. Negulescu, știindu-și fără de legile, nu are curajul să se adreseze justiției?

Oare vor d-nii impiegați ca tot noi să-i cerem darea în judecată? Dar oare nu noi l-am dat în judecată opiniei publice? Și cum au reacționat P. T. T.-iștii?

Regretăm că azi nu avem spațiul necesar pentru a arăta d-lor dela „Impiegatul" alte isprăvi ale dirigintelui lor.

Le vom arăta însă curând și cu dovezi cum Negulescu a furat chiar caseta propriului său oficiu și abia atunci impiegații vor vedea dacă... trebue ori nu să fie mândrii de șefii lor.

Impiegații să nu se pripească să apere și să califice ei mai bine să aibă puțină răbdare și să ceară cât mai grabnica introducere a acțiunei la parchet.

MARIUS BEJAN

•

Pentru toate acțiunile intentate redactorului nostru Marius Bejan, domiciliul legal ales este la redacția „Cruciadei Românismului" allea Emil Costinescu No. 17 București 6.

Aviz fraternității Ghigă, Negulescu, etc...

# Muncitorești!

## Din Lipcani-Hotin

Muncitorii băstinași de toate categoriile din localitate și din prejurimi se găsesc într'o stare deplorabilă.

Din an în an răul se adâncește și populația țarei merge mereu spre disperare. Toată lumea se plânge. Unii că munca lor nu e prețuită și că tot ce produc ei, e eftin și fără preț, însă tot ce cumpără e scump și cu preț, alții că nu au unde lucra și de acestia sunt mulți, iar o parte mai mică că n'au distracții cât le trebuie.

Mulți din mesteri și-au închis atelierele din cauza crizei și a teroarei fiscului.

Lucrătorii pământului, plugarii care deși lucrează din noapte până în noapte, trăesc în cea mai neagră mizerie, fără ca cineva să le dea vreo atenție. Din cauza anilor de secetă s'au înglodat în datorii, devenind un fel de robi ai cămătarilor.

Valul de nenorociri ce s'a abătut asupra muncitorilor noștri, se pare că n'are să mai treacă...

Ar fi bine venit ca să se înființeze sindicate naționale care să apere interesele muncitorilor români, ale căror jalnice situații le deplângem. Ni se va răspunde că avem sindicate Da, avem sindicate ca de ex. aci „Progresul", însă acesta e mai bine zis o organizație comunistă cu aprobare de la minister. Muncitorii nostri însă nu toți se pot împăca cu ideologia comunistă; deci, cu un ceas mai de vreme să le deschidem ochii, căci nedându-le nici o atenție, mizeria îi va face și pe acestia să se arunce în bratele oricui. Adevărații conducători, dacă sunt într'adevăr oameni superiori și conștienti de rolul si răspunderea lor, au datoria să aplice cu strictete legea protecției muncei naționale asa cum cer interesele acestei țări prin încurajarea elementului muncitoresc băstinas.

Să fim înțeleși.

V. PRECU

# Asociația Spirit Nou din Găești

**Ciclul de Conferințe pe 1935**

**Duminică 20 Octombrie a. c.**
**PETRU BANESCU** despre **Naționalism și Democrație**

**Duminică 27 Octombrie a. c.**
**AIDA VRIONI** despre **Foloasele morale și sociale ale minuniior.**

**Duminică 3 Noembrie a. c.**
**MIHAIL ILOVICI** despre **Spiritul prigonitor al Nației**

**Duminică 10 Noembrie a. c.**
**ALEXANDRU CRIȘAN** despre **Raporturi culturale în Ardeal și Vechiul Regat**

**Duminica 17 Noembrie a. c.**
**ALEXANDRU TALEX** despre **Panait Istrati**

**Duminică 24 Noembrie a. c.**
**CLAUDIA MILLIAN** despre **Regina Maria**

**Duminica 1 Decembrie a. c.**
**I. C. VISSARION (Subiect rezervat)**

**Conferințele au loc în localul Școalei Primare No. 1 de băieți, în fiecare Duminică, orele 4 p. m. Intrarea liberă**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

# Cărți. Probleme. Idei

## Panait Istrati a aderat la fascism?

Ca o contribuție obiectivă în discuția pe tema *„aderării"* lui Panait Istrati, la fascism, publicăm în rândurile de mai jos, un articol, documentat, al d-lui *Charles Chautems*, — extras din revista L'Essor, anul XXIX, nr. 12 din 15 Iunie a. c.

D-nul *Ch. Chautems* este secretarul *Uniunii creștine a tineretului* din Elveția romandă. Este unul dintre acei intelectuali străini, cari astă primăvară, se alarmase de svonurile pe cari le răspândea presa *„independent"*-comunistă, asupra atitudinii politice a lui Panait Istrati. *D. Ch. Chautems* posedă o corespondență, revelatoare, asupra *„convertirii la national-socialism" (sic!)* a Omului care nu a aderat la nimic. Pe baza căreia a scris o analiză a „cazului".

Cititorii *Cruciadei* își aduc aminte, că Panait Istrati i-a lămurit, lui Ch. Chautems, în nr. 6 al acestei gazete, cât de neintemeiate erau svonurile, colportate asupra sa.

Dăm, în replică, cuvântul d-lui Chautems:

*„Cu Panait Istrati pierdem, în același timp, un om generos și un mare scriitor. Și pe bună dreptate. A avut un suflet mare, generos, acest scump Istrati, care a dorit să poarte, singur și cu atâta entuziasm, întreaga mizerie și suferința a celor exploatați. Și care a sperat, cu dârzenie de neînvins, că opera sa va fi o pârghie în stare să răstoarne această suferință universală, datorită în mare parte unui regim, bazat pe cruzime și imoralitate.*

*Și era de așteptat, ca această generozitate, înăscută a lui Panait Istrati, să se transforme în contact cu realitatea brutală a vieții, într'un adevărat cult al Dreptății. Deasemenea, în 1927, scârbit de materialismul unui regim, care sacrifică pentru bani, toate valorile umane, Istrati se apropie de Rusia, cu un entuziasm vulcanic, închipuindu-și că va afla, acolo, o rânduială nouă!*

*Cunoaștem, cu toții, rezultatele experienței sale. După o călătorie de 16 luni, în calitate de sincer slujitor al Adevărului și Dreptății, Panait Istrati ne face părtașii crudei sale înfrângeri, prin trilogia* „Către o altă flacăre", *al cărei succes fu răsunător.*

*Reacțiunea comuniștilor a fost de-o vehemență nemaipomenită și dacă în vremea apariției ciclului, despre care pomenim mai sus, a a fost numit numai trădător, — cu ocazia tipăririi* Casei Thüringer, *d-ra Madeleine Paz a mers cu afirmațiile, până la a-l socoti pe Istrati un reacționar, iar cartea sa: o apărare a burgheziei.*

*Istrati n'a răspuns nimic, dar a trimes la* Nouvelles littéraires, *două articole, consecutive: „Omul care nu aderă la nimic" și „A adera sau a nu adera", cari se înmănă printre cele mai frumoase pagini ale operei sale și în care definește atitudinea sa de „franctiror al luptei sociale, — pagini, cari dealmintreli nu trebuia să scape detractorilor lui.*

*Primăvara lui 1934 este reîntoarcerea sa pentru totdeauna în România și către sfârșitul aceluiaș an colaborarea sa la* Cruciada — *gazetă de primenire politică și spirituală. Pe temeiul acestei colaborări detractorii lui au scornit ideiunea sa la fascism și antisemitism. Care este adevărul?*

*La vestea acestei schimbări de atitudine a lui Panait Istrati, i-am trimes a începutul lunii Martie, o scrisoare în care-i mărturiseam, deschis, adânca noastră părere de rău dinaintea acestei noi trădări cât și desgustul nostru pentru antisemitism. Câteva zile mai târziu, o scrisoare recomandată urgent, întovărășită de ziare, se odihneau pe masa mea de lucru, — documente prețioase, din care nu putem, spre marea noastră tristețe, să dăm, decât doar câteva extrase.*

*București, 14 Martie 1935.*

*Scumpul meu Ch.,*

Nu trebue să confunzi pe evreul sărac, cu ovreimea urgheză bolșevizantă. Dacă, până să mă duc în Rusia, eu n'am știut asta, de azi încolo mă feresc de asemenea grave erori. Fiindcă din partea acestei evreimi interesate, pseudo-umanitariștă și pseudo-democrată, atunci când în țara mea m'am ridicat impotriva teroarei roșii, adică împotriva veleităților staliniste

de-a ne bolșeviza, — au început să curgă împotrivă-mi denunțurile de: *fascist, antisemit, patriot, agent de Siguranță.*

Pe când în realitate, rămăseșem omul care mă știi, exact *același*. Dușmanii mei știu asta, fiindcă în această revistă pe care ți-o trimet *(Cruciada)*, — revistă unde colaborez, păstrându-mi deplina libertate de-a spune tot și de-a desaproba ceiace nu-mi convine, — și pe care o declară fascistă și antisemită, ei citesc în fiece săptămână cuvintele mele și ale tovarășilor mei de drum care spun negru pe alb: *Noi sântem o mișcare națională de revendicări economice, de educație cetățenească și de luptă socială. Sântem împotriva capitalismului, a împilării și a violenții. Drumul nostru politic este la egală depărtare de fascism, de comunism și de antisemitism; sântem însă gata oricând să combatem pe orice căi, comunismul.*

Strecurându-se, într'unul din numerile ultime ale acestei gazete, un articol de apologie a fascismului, am trimes redacției o întâmpinare prin care amenințam cu încetarea colaborării, dacă aceasta se va mai repeta. Și redacția mi-a răspuns: *Ai dreptate, nu se va mai repeta, niciodată. Nu sântem nici de dreapta, nici de stânga. IATA ADEVARUL.*

Cu prietenie,
PANAIT ISTRATI

*Putem să spunem, deci, că poziția lui Panait Istrati față de fascism este cu totul limpezită. Cât despre pretinsul său antisemitism — nu avem locul necesar ca să publicăm dovezile noastre — se rezumă doar la o luptă înverșunată împotriva unei burghezii evreești, profitoare și domnitoare — ca și alte burghezii de aiurea, în frunte cu cea creștină, — care luptă, adăugăm noi — n'are nimic de-a face cu antisemitismul.*

*In concluzie: lăsăm fiecăruia dreptul de-a-și avea părerile cele mai diverse asupra poziției sociale — de nici dreapta, nici stânga — a lui Panait Istrati, dar ni se pare cel puțin scandalos, ca să-i se atribue o atitudine care niciodată nu a fost a sa.*

CH. CHAUTEMS

Desigur, că răutăcioși și interesați Toma necredinciosul se vor ivi, chiar după publicarea celor de mai sus. Îi ignorăm și închidem discuția, socotind că pentru o minte, cu adevărat intelectuală și independentă, argumentarea noastră cristalizează definitiv concluzia asupra poziției sociale și politice a lui Parait Istrati. Și anume: PANAIT ISTRATI N'A TRADAT!...

— *a. tal* —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

## Păsări și frunze călătoare...

Treci... Nu știi pe unde și de când mergi. Îți auzi pașii. Ți-i numeri: unu... doi.. trei... Te învăluesc tristeți, coborâte în jurul trecerei tale pe umerii negurilor... Gândești: toamnă... și treci mai departe tot așa de singur și tot așa de învins... A țipat, pe de-asupra pașilor tăi, un triunghiu de cocoare. Nu te-ai mirat. Ca și tine, ca și mine, ca și toți ceilalți, cocoarele își au toamna lor să getată de spaime și scrâșniri. O asculți... și de-abia târziu, foarte târziu, înțelegi că și cocoarele plecate cu vara ta în aripi, au o toamnă aidoma tuturor toamnelor... Duci mâna streașină de-asupra privirilor tale grele de melodii stinse, și fâlfâi pentru tristețea plecărei lor batista cea din urmă a celui din urmă regret...

Mergi mai departe... Nu mai ești singur acum Mergi mână în mână cu nedumerirea ta, ca doi copii bolnavi... Din când în când, te oprești; ca să asculți tăcerea. Și pacea asta mare și îndoliată de burniță care te înfășoară și te face să îți uiți gândul și pasul, și inima, te învață să-ți închipui că tăcerea din jurul tău este ca o coală nesfârșită și cenușie, pe care desemnează din când în când umbre de chiot hăitașii și punctează sec spaime svâcnite alături de moarte și alice, vânătorii...

Te apleci către tine ca să-ți uiți lacrima pe care au ghicit-o genele între sbaterea lor de pasări rănite. Și fără să știi dece te simți bolnav și iarăși nespus de singur... Pașii, urmând îndemnul gândului tău întorc drumul către casă. Inchizi ochii apoi îi deschizi mari și lipsiți de mirări zădarnice... Recunoști cărarea pe care fiecare zi a ta o măsoară de cel puțin două ori... Treci printre aceleași vii prin care se rostogolesc, alergându-se, iepuri...

Ca o grămadă de aur, peste un răzor sărac te întâmpină câteva coșuri de porumb... Lipsite de jocul și zâmbetul copiilor alăturați vetrelor și poveștilor, ulițele satului ți se par sterpe și inutile. A casă, dela poartă îți bate în ferestrele ochilor toamna livadei...

Inăuntru în camera ta, care a fost, cândva, iatac al bunicei și unde te primește — ca o sărutare a unei fete pe care o iubești — căldura cuminte și bună a sobei oarbe, întâlnești pe masa ta de lucru o frunză pătrunsă cine știe când și pe unde acolo. O culegi și fără ca s'o privești o sfărâmi... Neghicit te străbate dintr'odată gândul că ai strivit toată toamna pământului în palmele nedumeririlor tale... Îți prinzi capul în mâini ca să te uiți... Și în clipa aceasta simți cum se înalță în tine — puternică și nouă ca o primăvară — vestea:

Toamnă... Toamnă... Toamnă...

ION AUREL MANOLESCU

## MOTIVARE

Tu nu 'nțelegi dece chiar primăvara
E numai toamnă 'n stihurile-mi sombre —
Și nu știi, pentrucе-am spart ghitara
Și'n suflet — calendar, am scris „Octombre"?

Pegasul meu, azi paște 'n cimitire,
Culege iarba 'ntre uitate cruci,
Romanța-mi e capitol de Psaltire,
Iar eu? ce-s eu? — Bordei, fără uluci!...

Iar pana nea, — toiag de pribegie,
Cutez s'o 'nfig 'n adâncuri cu nevoi.
Mă las în peșteri reci, pe o frânghie,
Ce mi-o 'mpletesc din barba lui Tolstoi...

Cobor, cu scârbă, pârtia Golgotei,
Scuip îngerul, ce-acolo m'a adus,
Și 'ngenunchiat, pios, în bezna grotei
Sorb soarele din rana lui Isus...

In sufletu-mi, cazan plin cu furtună,
Topesc aleanul cântecului meu
Și torn, în reci tipare, torn mereu
Durerile 'n arama care sună.

In asfințit, prin flacăra topirii,
Se'nvioreazā vântul ră svrătirii
Suflând, în lături, scrumul ce s'a strâns...

Și noi grămezi, de-ar amă, strâng minerii,
Săpând cu târnăcoape o durerii.
Și de-aceia, cântul meu e plâns.

MIHAIL ZAPOROJETZ

## BLESTEM

Cine'n cale mi te scoase
Ah! intra-i-ar boala'n oase...

Trupu-ți svelt, în legănare,
Cată 'ntruna desmierdare...
Șoldurile 'n mișcări line
Șerpuiesc formele pline...

Când mergi sprinten, căprioară,
Sau te prind de subțioară,
Pergamuta țâței tale
Joacă 'n ritm de geampaxale!

Mâinile îți sunt și ele,
Vrăjitoare ca de iele,
Că de cumva mă alintă,
Inima-mi poenește, flintă

Părul tot ți-este lumină
Cu mireasmă de sulțină!
Nasul, mic, în tremurare
Se obrăznicește 'n soare.

Și în ochii tăi, — ce ochi!
— Nu le fie de deochi, —
Porți sclipiri de foc cindate
Cu năravuri blestemate!...

Gândul ți-este la gâteală...
Glasul ți-este o momeală...
Iar când râzi, — bătu-te-ar poica, —
Sufletu-ți dansează polca!

Și te-aș strânge, de te-aș frânge,
Mușuroi de nervi și sânge,
Că'mi faci viața cu pricină,
Dulce pui de curvișteină!...

. . . . . .

Cine mi-te-a scos în cale,
Zacă, să nu se mai scoale...

CONSTANTIN BARCAROIU

## Marginale

■ *Se împlinesc șase luni de la moartea marelui prieten și om, Panait Istrati. Se împlinesc șase luni decând marele vagabond a plecat pentru călătoria din urmă. Și tot atâta timp este de când, pământul l-a primit nepăsător, lașfel ca și oamenii pentru cari Panait Istrati a devenit prieten de abia după ce devenise trecut.*

*De șase luni Panait Istrati se odihnește. Plecările nu-l vor mai ispiti de-acum inainte. A plecat acum, pe drum necunoscut și fără întoarecere. Nu se mai agită de nimic. Nu mai vrea nimic. Doarme somn de odihnă veșnică, alături de iubita lui mamă.*

*Soarele și depărtările nu-l vor mai ispiti. Și la fel și întinsul nesfârșit și mișcător al mărilor.*

*Panait Istrati a devenit trecut și istorie. Viața lui ni se pare astăzi, o poveste plină de peripeții, de înfrângeri, sau de mari biruinți. Este o viață trăită din plin și a gitat.*

*In înfrățirea lui cu tina, Panait Istrati a încheiat o viață dintre cele mai sbuciumate. A sfârșit capitolul unor suferinți fizice dar și al unor suferinți sufletești.*

*Panait Istrati a murit, sunt șase luni de-atunci. Dar el trăiește în sufletele noastre, așa cum a fost. Și-i vom păstra proaspătă amintirea atâta timp cât vom trăi. La moartea noastră o vom lăsa moștenire urmașilor noștri pentru a o veșnici. E comoara sufletului nostru și cea mai frumoasă moștenire pe care o putem lăsa.*

PAUL BARBULESCU

■ DACIA, an outline of the early civilisations of the Carpatho-Danubian countries, — *este titlul ultimei lucrări arheologice a lui* Vasile Pârvan, *tipărită postum, la Cambridge în 1928, sub îngrijirea d-lui prof.* Ifor L. Evans *dela* S. John's College. *(Are 214 pagini + 1 hartă).*

*Titlul destinat de V. Pârvan acestei cărți, pe când era în viață, era următorul:* The ancient civilisation of the Carpatho-Danubian countries.

*Am pomenit de această carte, pentru că deși au trecut opt ani dela moartea lui Pârvan, n'a fost încă tradusă, în românește. Iar lumea științifică dela noi, abia dacă-i bănuie existența.*

*Halal de-așa civilizație!...*

■ LES MINORITES NATIONALES DANS L'EUROPE NOUVELLES de Petru Bănescu, *a apărut la Paris, în editura revistei* L'Europe orientale.

*Este un studiu bine proporționat, cu concluzii judicioase, sobre și inteligente. Ceiace a îndemnat pe eminentul profesor* Etienne Fournol *să scrie, în prefață, între altele:* „c'est une étude de droit international: cela est beau. Elle est écrit par un auteur qui a le sens international: cela est rare".

*Cartea d-lui Bănescu își resfrânge din belșug meritele și asupra țării noastre.*

■ PLAIURI SACELENE, *revistă de atitudini și probleme săcelene, prezintă un număr neașteptat de slab. Lipsă de atitudini și probleme, care să chintesențe mișcarea politică și socială a regiunii. Redactorii se mulțumesc să laude, stângaci, guvernul, publică poezii, ocupate de prin ziarele... bucureștene și invită publicul la un plebiscit, care să decidă cum să fie și cu ce să se preocupe revista.*

*Și în vremea asta, minoritarii ne întrec la noi acasă. Au auzit domnii dela „Plaiuri săcelene", de revista* Klingsor? *Îi sfătuim s o răsfoiască și vor învăța, ceiace azi le lipsește cu prisosință. Și asta, fără plebiscit!*

■ GLASUL MUNCITORULUI ROMAN, *una din cele mai vii și mai sănătoase gazete muncitorești din țară, a pornit ofensiva de desrobire a muncitorului român, cerând: 1. Repunerea românismului în drepturile lui firești; 2. Restabilirea adevăratei valori a factorului muncă, în procesul de producție; 3. Apărarea intereselor muncitorilor, producători de bogății naționale și 4. Pentru o politică socială pornind din realitatea națională și luarea de măsuri sanitare pentru înlăturarea primejdiei dispariției elementului românesc la granița de vest a țării.*

*Revendicări juste, cărora ne ralliem și luptăm și noi depe barricadele acestei* Cruciade.

■ *O bună revistă pentru săteni:* SATUL, *director* Andrei Udrea.

■ *O reapariție, care mi-a îmbujorat sufletul:* FOIȚA, *liliputanul periodic al d-lui* V. Fluerașș.

■ PRIDVOARE DE MESTEACAN, *poesii de d. I. Angela-Bradovan, au apărut în* Editura Noastră. *Denotă o sensibilitate, cu greu de întâlnit astăzi și o frumusețe poetică proprie genului.*

## CRONICA LITERARA

### Insemnări tardive, pentru debutanți

FACEM loc, în interpretarea pe care, săptămânal, în aceste coloane o căutăm prin cărțile românești, câtorva debutanți.

Debutanti sută în sută.

Ni se pare că de natura începuturilor este explozia. In cazul autorilor nostri însă, — cetitorul poate a putut să ia în seamă cât de modest a fost sgomotul dinăuntru, ce a condus la apariția volumelor de care ne ocupăm mai jos, — și cât de suficient si-a găsit aplicațiune în litera, de loc nouă, — deși uneori improvizată prin eforturi și evidente si penibile — la care s'a adaptat o vreme, nu mai puțin modestă, de a scrie.

Aflăm, de multe ori, din răsfoirea cărților începătorilor, prilej de a reconstitui temperatura unui moment de psihologie literară — si totodată, de a ne face atenti la antenele prin care receptivitatea senzorială a unui câmp de generație, înregistrează sonoritățile ultimelor ecouri ale protagoniștilor ei.

Căci paginile debutantului sunt seismograful cel sigur, care imprimă răgusala a ceiace a fost odată crez de generație si te ajută cum nu se poate mai bine, să intuiesti deformarea, eventual degenerescenta, pe care a suferit-o, în încercările celor de tot tineri, mijlocul creiator al înaintasilor. Autorii de care scriem în cronica de față, sunt pe pragul de a semna, în curând, al doilea si al treilea volum.

De aceia, înainte să-si afirme cuvântul, mai hotărât, le închipuim, aici caligrafia năzuintelor dintâi.

*

NE-AM GANDIT la *d. Neagu Rădulescu* atunci când avizam la eforturile, întru limbă, prin care îsi probează infantilismul literar si evidenta începutului, mare parte dintre debutanti.

*„Dragostea noastră cea de toate zilele"* prezintă un scris îndrăsnet — în măsura în care confunzi îndrăsneala cu lipsa de conținut serios, — comun și oarecare, întrucât îti dai seama că „incomoditătile" de expresie și espectorarea unui limbaj liber deslănțuit la poruncă, nu denotă alt lucru decât acoperirea, în monedă falsă, a dobrintei de circulatie a autorului. De altfel, felul acesta de a-ti promova rândurile, datorită exclusiv causticei minore a spiritului ori violentelor, socotite „de efect" ale epitetului, — îsi are pedeapsa în el însusi. D. Neagu Rădulescu se va fi plictisind, el însusi, recitindu-și cartea, asa cum ne-a indispus si pe noi, de-a se întâlni cu aceiasi *„păpădie a ochilor"*, cu acelas *„buton" al nasului"* ori cu *„fetele care stau cu sânii în pervazul ferestrelor"*...

Apoi, o felie groasă din materialul d-lui *Neagu Rădulescu* nu este decât o combinată a *„Icoanelor de lemn"* de *T. Arghezi*, plus maioritatea cărtilor, monocorte si de efect cir cumscris, semnate de d. *Damian Stănoiu*. Repauzează, adică, întârziat, pe ridiculizarea prea lumeștilor ispitiri ale curiosilor întru Domnul, dela mânăstiri.

O surprinzătoare si singulară excepție la cele scrise mai sus, face bucata *„Mahalaua cu Dumnezeu și nebuni"*. In sensul acestui conținut, sfătuim pe d. *Neagu Rădulescu* să-si cultive terapeutica acidulată a spiritului și să-și îndrepte gamele desacordate ale temperamentului. Oricum premiera de către *S. S. R.* a *„Dragostei cea de toate zilele"*, arată, în cazul cel mai bun lipsa de pricepere a juriului".

*

UN PARAGRAF mai mult exotic decât sufletesc, în care eroul este totusi, continuu, în căutarea „argumentului" — de natură să-i motiveze atitudinea si să-i lucidizeze nuanța actului — iată tema pe care o încearcă d. *Mircea Septilici* în *„O fată"*.

Insăilată în vibratiuni scurte, pătrunsă uneori, de umbre pretentioase dar nespriiinită de un fond, aievea trăit si fecundat lăuntric, — purtată în fragmente, de loc spiritualizate și risipind situatii lipsite de sensul greu pe care îl angajează transcrierea faptului diurn — povestirea d-lui *M. S.*, păcătuesteș în primul rând, tocmai prin inexistența „argumentului" psihologic, la care se referă, în tot momentul, sensul intim și lupta, noi credem superficială, a eroului său.

*„O fată"* este cărticica unei înguste respiratii emotive, cu o „actiune notată pripit si sec, fără nici un control al tesuturilor adânc suletesti. *Dinu Moraru*, personagiul „romanului" d-lui Septilici, deși vrea să participe, prin atitudine, la intelectualismul unei generații ca a noastră, caracterizată prin tinuta frântă a gestului și pornirea strivită în interior, a dorului, — nu spune până la sfârsit mai nimic din ceiace afisează și afectează.

Nu încearcă nici măcar să priceapă, o leacă mai adânc — deci *nu* sub presiunea despărtirii, deci *nu* sub apăsarea lacrimogenă a.. fetei care pleacă, pentrucă nu e iubită, — ce fel este dimensiunea patogen-cerebrală a realitătilor spirituale de azi.

D. *Septilici* poate fi un exemplu, un reflex al generatiei, este însă departe de a fi un scriitor al acesteia.

*

D. MIRON SURU este un cercetător atent si constiincios, lipsit însă, deocamdată, de o pozitie critică. Acele *„Diverse"* recenzii, întrunite în volum anul trecut, dovedesc o tinerete cuprinsă de hasisul interpretării, dar tot odată, descoperă tivurile albe si dantelăria primitiv lucrată, a începuturilor.

Cu toate că îl îndemnăm către o individualizare a fiecărei unităti de lectură de care se interesează, cu toate că acest lucru cată a pretinde disocierea elementului creiator din hora calificativelor ce se potrivesc, în genere, oricărei scrieri un moment nestăpânit de sinceritate ne poruncește să-i prescriem d-lui *Miron Suru* o prelungită lectură de cărti bune.

Pentru că noi credem în posibilitătile, azi germinale, ale d-sale si le vrem, mâine, canalizate către o tinută de cercetare, mai înaltă.

MIRCEA MATEESCU

# VIAȚA POLITICĂ

## „Popii" din București

(Urmare din pag. I-a)

slujbă, aceasta dela biserică necontând în legea cumulului: biserica Sf. Vineri, bis. Amzei, etc...

Și, culmea necinstei, acești „popi" din Capitală sunt cumularzi: preot la biserică bună, leafă și venit ales și greu, casă somptuoasă, leafă de profesor și alte meserii politico-sociale

Ei bine, oameni buni, ce e de făcut în fața acestor oameni, cari, când unul ca destoinicul tânăr diacon Tănase Negoiță cere un post de preot sau câteva ore de suplinire, strigă și se vaetă că mor de foame, că nu mai pot sluji lui Hristos?

De cine să-ți fie milă: de „popa" Dumitrescu dela bis. Antim, care are leafă de paroh, casă bună și pe deasupra alte 6—7 funcții? De „popa" Bunescu dela bis. Olari, care... plânge pe la inspectoratul școlar că moare de foame și el își alungă nevasta și întreține cu bani grei o roșcată de *pilegheș?* De „popa" Comana, care are două biserici, care aruncă bani în politică și mănâncă din sutele bietului cântăreț? De cine?

Să-ți fie milă, să taci când acești oameni n'au sensul misiunii, n'au limita chivernisirii și sunt lipsiți de orice sentiment de dragoste creștină?

Păi cum, cititorule ales, când eu știu că diaconul Negoiță și-a irosit sănătatea prin centre de lumină creștină, când nevasta îi e pe patul greu al suferinței și el n'are altceva decât 2300 (două mii cinci sute) lei pe lună, cum — te întreb eu — să taci?

De ce adică acești „popi", cari nu s'au ilustrat prin nimic umanitar, să pateze gloria Bisericii Domnului?

De ce un Păsculescu-Orlea, plagiator ordinar, politician de rând în troaca liberalilor să facă slujbă la o biserică aleasă din Capitală în dimineți de sărbătoare, iar seara să umble civil pe străzi, după femei?

Dar până când, pentru Dumnezeu, cu această moleșală și lașitate? Să ne trezim odată și să lovim în noi înșine, arzându-ne cu fierul roșu al pocăinței!

In București nu cred să existe preot, care să nu facă politică! Cei mai mulți sunt liberali, merg la întruniri și fac pe electorii în alegeri. Un „popă" D. Rădulescu dela bis. Albă telefona unui preot despre sciziunea produsă de Vaida în partidul național-țărănesc și-l ruga să se întrunească să arate că ei rămân credincioși lui Madgearu și lui Mihalache.

Avem „popi" francmasoni, avem „popi" înscriși în partidele atee, zise naționaliste: la Goga, la Cuza, la Codreanu.

Toți sunt amestecați în felurite ițe sociale, cari-i afundă în abisul păcatului.

Deasemenea, ca viață particulară, mă cutremur de moralitatea acestor „popi" nevrednici. Trăesc dublu, sunt bătăuși, fură, mint și sunt bețivi...

Iată atâtea aspecte, câteva numai din noianul de pilde din dezastrul moral al preoțimii bucureștene.

Oamenii aceștia, cari au câte 3 până la 20 rânduri de case, cari au și multe cărți rentabile (fiindcă mai toți au multe cunoștințe de savantlâc teologic), cari iau bani din multiplele funcții, n'au făcut *o faptă bună măcar!*

Eu nu cunosc un preot din Capitală, care să ajute pe un student sărac, dându-i bani, cumpărându-i cursuri sau întreținându-l. N'am văzut un preot care să ia pe lângă el câțiva studenți teologi și să-i adăpostească, aceștia ajutându-l în lucrul pastorației.

N'am auzit de aziluri, de liste de subscripție, de școli, de spitale, la cari să contribuie și preotul din Capitală.

El e învățat să ceară dela credincios, știe să-i smulgă și cămașa, dar când e vorba să dea, nu dă nici un leu.

Iată, nu există un cămin serios în Capitală pentru preoți, nu există un spital pentru preoți, nu există o ospătărie, o bac, o gazetă a preoților.

Ei fac altceva: se vorbesc de ău, se vâră în felurite asociații și se asmut reciproc. *In București nu vei găsi 2 (doi) preoți, cari să fie prieteni în lucrul Domnului.*

Toți caută să facă bani, să-și mărite fetele, să-și pompeze ginerii în situații mari, să-și facă îmbrăcăminte luxoasă și să placă lumii, după gustul lui Satan.

Le lipsește ecoul adevărului creștin de pocăință, iar icoana judecății viitoare e înlocuită real cu o masă de nuc, pe care se află băutură și tutun și alături de care zornăe banii, prin mâinile de avar ale „popilor".

MIHAI ȘTEFAN

## Prăbușirea imperialismului britanic

In timp ce coloane negre de abisinieni pe frontul din Tigre, lupta în pielea goală, noaptea, să se confunde cu întunericul din care au țâșnit, imperialismul britanic, de jur-împrejurul Europei Centrale, lansează bombele întunericului sufocant și aspru al politicei sale ipocrite.

Argumentele politico-juridice, speculate în numele unui umanism sonor și vid, capitulează, dedesubtul unei întregi literaturi de diplomație militară.

Toate pretextele s'au tuberculizat. Posibilitățile păcii mondiale au rămas fără sursă și intelectualitate. Frământările au eșuat, prin simpla naivitate intelectuală de a se mai încrede în oameni și în sensibilitate. Ultimele evenimente ale ultimei politice internaționale au denunțat inexistența oricărui Stat European din statele naționale componente. Mai ales, contrează în liniștea de plumb a mitralierelor, că omul modern e vidat de sentimente. Îi trebuie o nouă psihologie, o cinică interpretare. Misticismul social apare ca un rând de palimpsest, recrutează noui cadre de entuziasm și-și profilează pumnul puterii, bicepșii magnetici ai hegemoniei.

Dovadă, comitetele celor „5-6 și 13", caută sancțiuni economice aplicate cerului fraged al unui stat, pre-economic, care e Italia fascismului corporativ, orbita statului european și a confederației frontierelor.

Ca atare Liga Națiunilor a dat în mintea cu poze de abecedar și îngeri de vată a sugacilor; dovedindu-se astfel scuipătoarea oficială a Europei, care în aceste mizere momente politice, trage de lanț, se încheie la pantaloni și ese pe coridorul Statului Corporativ European.

Anglia puterdă, se agită zadarnic în doi peri iezuitici pentru o mie de *„impresii"* coloniale unde-i

D. EDEN

respiră plămânii bolnavi de aprindere. Inutil. Imperialismul britanic s'a aprins pe propria sa axă — *Dominioanele* — și se prăbușește dela înălțimea pe care o va fixa ruperea relațiilor cu Italia Etiopia nevinovatului Negus e un pretext pentru semnalul de alarmă dat de putregaiul politicei coloniale engleze care și-a văzut periclitate interesele și sentimentele ei naționale.

Domnia bastonului de cauciuc englez, nărăvit la virginătatea Indiei în mișcările de stradă, intră *acum* în preistorie. Asiei, i-e foame, i-e somn, îi este frig. Tăcerea de chibițărie permanent francmasonică a lorzilor bădărani și insulari, sublinează surpriza vulcanului stins, înregistrându-l barometric ca pe-un fenomen cu antene.

La Adis-Abeba sclavii sifilitici ai claponului oacheș Haille Sellassie, sunt secerați în numele imperialismului britanic.

Lupta se dă, juridic și diplomatic între fascismul corporativ italian și lafurismul politicei engleze. Statul abisinian constituindu-se parte civilă cu inscrierea în fals. Adică, scoaterea din întunericul idolatrici barbare și plasarea în întunericul confortabil și răcoros al civilizației francmasonice britanice. Reacția e bună. Analiza se face. Imperialism britanic își dă sufletul pe frontul din Tigre.

Victor Valeriu Martinescu

## CRONICA EXTERNĂ

Fără surle și trâmbițe, colonelul Beck a fost la Berlin. Deși guvernul polon a demisionat, el a rămas la postul său și nimic nu s'a schimbat în atitudinea politicei externe a vecinei noastre.

Alianța ce există între Germania și Polonia la care aderă și Ungaria e o forță în centrul Europei de care diplomația tuturor puterilor și mai ales a vecinilor ler directi, trebue să ție semă și să judece cu cea mai mare atenție care să le fie jocul.

Rusia ținută în frâu la granița ei de apus, de aceste forțe, mai are și o permanentă amenințare la extremul orient.

Japonia se pregătește din nou și este operațiuni diplomatice și militare în China, pe care dorește s'a absoarbă și s'o arunce apei asupra sovietelor pentru a cuceri toată coasta Pacificului și munții purtători de atâtea bogății în sud-estul Siberiei.

Frica Rusiei se vede clar, din toată atitudinea ei la Geneva și chiar în rapoartele ei cu toate celelalte țări. Caută alianțe și vrea să insufle încredere în atitudina ei pacinică și umanitară.

Deaceea credem că putem afirma că foarte curând ea va recunoaște oficial alipirea Basarabiei la România. Din trecut însă, știm cât valorează astfel de recunoașteri și pacte. Toate acestea n'o impiedecă însă să-și întindă propaganda comunistă fără cea mai elementară rușine.

Cu toate luptele duse în umbră în Franța de elementele subversive și doritoare de război, recte comuniștii, frontul popular și masoneria, toate conduse de Internațională, d. Laval a știut să se strecoare printre aceste greutăți.

A sustras Angliei garanțiile de care avea nevoe pentru securitatea Franței și n'a luat nici un angajament ostil Italiei.

A lucrat mână în mână cu statul major francez, care pare a fi deasupra tuturor influențelor și a dat patriei sale o garanție mai mult de pace și siguranță.

Anglia, văzând că sancțiunile economice votate vor întârzia și nu se vor aplica în nici un caz cu efecte dureroase pentru Italia a hotărât să mărească cu de 50 de ori taxa pe persoană ce trece Canalul de Suez. Aceasta pentru italieni, bine înțeles.

Deși Geneva a votat aplicarea unor sancțiuni Uniunea foștilor combatanți, atât în Franța, cât și în Belgia au cerut că în nici un caz și sub nici un motiv, să nu se ia măsuri militare sau jignitoare față de Italia.

Rolul României și a Micei Antante este de a căuta să echilibreze forțele puse în cumpănă.

Dezbarându-se de orice patimi și sentimentalisme, ea trebue să-și afirme independența și hotărârea înainte de toate de a-și vedea de interesele ei.

In noua conjunctură a Europei de mâine, a cărei așezare o va soluționa conflictul anglo-italian, micile puteri vor putea trece peste obligații perimate și să se afirme categoric printr'o politică de interes pur național.

Toamna ce vine va fi hotărâtoare în evoluția viitoare a Europei și poate chiar a lumii întregi. De cumpănenia și inteligența factorilor responsabili, de abilitatea și lealitatea lor va depinde soarta și viitorul diverselor state.

C. C.

## Frontul constituțional își strânge rândurile

Circulă vestea că amânarea congresului comitetului central se datorește unei eventuale ruperi între georgiști și averescani.

D. MAREȘAL AVERESCU

Știrea e fantezistă, căci dela plecarea d-lui I. Sân Georgiu, rândurile frontului cresc în urma manifestației dela Marna.

Incidentul dintre col. Em. Rădulescu, vice președintele culorii de Albastru și președintele de sector N. Tudorică nu reprezintă o rupere a unor forțe bine închegate.

Chiar d. Iunian își arată simpatia față de dreapta răsvrătire contra cenzurei și a stării de asediu, cerând ca să deparazitez toate instituțiile subjugate și dirijate meschin.

D. Brătianu a declarat atitudinea sa potrivnică contra actualului regim și în congresul din Bucovina și-a pus toată nădejdea că victoria va fi a celor ce știu să frângă gâtul trădătorilor de țară.

GUVERNUL SE ÎNTĂRESTE, CINE VREA PUTEREA ȘI DE CE?

D. Dinu Brătianu s'a declarat contra congresului cât și a regimului obezic înțelegând că nu poate fi decât o provocare fățișă sau o intimidare a opoziției.

Joaca cu deschiderea parlamentului la 15 Oct. n'a fost decât o panglicărie de moși.

Consiliile de miniștri nu produc nimic, veșnic fac opere caritabile prin colțuri diferite ale țării, astfel aflându-se în treabă.

Dacă d. V. Antonescu a reușit

D-l IUNIAN

să aducă în spatele țării o nouă pârghie de plug, nu însemnă să uite deficitul anual și că vorbele de clacă: *timpul le va îndrepta,* înseamnă toleranță.

Votează 3 mil. pentru sinistrații bântuiți de secetă prin Crucea Roșie în jud. Lăpușna, Cahul, Ismail, Orhei, Covurlui, Tecuci, Tutova, Fălciu.

Se mai ocupă de emigrarea turcilor dar uită chestia vaccufurilor.

Cenzura se menține admițând unor foi să se joace insinuarea focului pe marginea unui război,

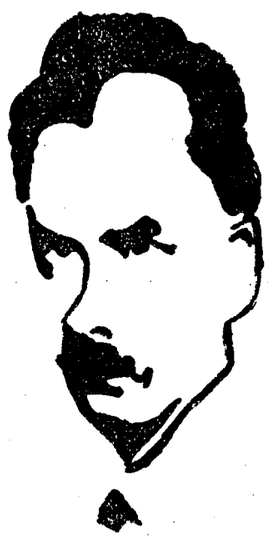

D-l GH. BRATIANU

silind alianțe și trecând peste interesele actuale, chiar cu cei nepoftiți.

Povestea timbrului de aviație, escrocheriile ce nu se mai termină, nu arată nici o îngrijorare, căci se bazează pe d. Titulescu, care știe durerile țării, dar respinge o fatală greșală ce ne-ar surprinde dezarmați, bâjbâind în formule de vorbărie nefastă, acțiuni revoluționare ca cea dela Sighet și amenințând: *„Cu legea într'o mână și forța în alta, vom conduce țara încă 2 ani".*

Surprizele pot fi neașteptate deoarece încep o serie de audiențe la Suveran și lupta care se dă până la deschiderea corpurilor legiuitoare, cu foc sau gloanțe de scuipat, ar putea fi mai dârză și de o perspicacitate neașteptată pentru guvernul ce îndurerat va trece în opoziție.

COTINEL FARCAȘANU

## Sibiu,-orașul lui Hübsch ?!

**Era ora 6,15, Duminică, dimineața, zi creștinească și de repaus general. Pe peronul gării, razele soarelui își oglindeau străluciri în vârful baionetelor de la armele soldaților ce formau garda de pază și onoare a musafirului ce trebuia să sosească cu trenul de aur din Capitala țării.**

**Intrările și fațala gării era împodobită cu steaguri și rămurele veștejeit de toamnă. Svonul și trâmbița de aramă anunță vizita lui Vodă în citadela Ardealului invadat de antiromânii și străini hârfitori. Totul era în haină de sărbătoare. Lumea aștepta cu nerăbdare. sosirea. Deși se anunțase că Vodă va coborî la Orlat, câțiva km. mai departe de Sibiu, totuși pregătirile erau ca de obicei.**

**In dosul gării la aproximativ 200 m. muncitorii săpau la un șanț și o stradă ca într'o zi de lucru cu deosebire că adierea vântului aducea miros de tămâie, iar ecoul transmitea dangătul clopotelor dela locașurile de închinăciune. In fața gării la 50 m., erau instalate dughenile cu jocurile de noroc etc. Am trecut pe la muncitori și i-am găsit cu boabe de sudori pe frunte, săpând cu târnăcopul și blestemându-și soarta, întrebându-se la ce bun mai există biserica și legea repausului duminical, dacă lumea e nevoită să muncească și duminical. Iar în fața gării naivii își deșertau punga în buzunarele seoase ale pungașilor excroci, plângeau, înjurau și cântau drepetatea strecurată printre degetele vinovaților de la organele polițienești. La ora 8.50 Majestatea Sa Regle trecu prin mijlocul acestor crime nepedepsite, fără să știe ce surprize revoltătoare i se pregătea la banchetul dela Sălișteș, unde șampania și aghiasmae discursurilor mincinoase trebuio să-i stropească haina, plină de fireturi. Solidarizându-ne cu mizeria mulțimii, înșelată de mărimile țării acesteia, cerem peste tot anchetă și sancțiuni. Inceta rea ilegalităților, a jafului și a arbitrarului. Altfel ziua de mâi ne poate aduce surprize neplăcute oligarhiei dela cârmă.**

**GH. SCOVARZA**

## OFICIUL DE PLASARE AL CRUCIADEI

Cruciada Românismului pentru a veni în ajutorul tinerilor meseriași și muncitori cărora le lipsește materialul pentru a se evidența în specialitatea ce o posed, a înființat un „Oficiu de plasare" care se va ocupa de aproape de situția lor.

Acest oficiu chiar de la data înființării are disponibil o serie de elemente de specialitate pe secțiuni. Adică: constructori, zidari, tâmplari, dulgheri, instalatori, electricieni, tinichigii, zugravi, vopsitori, parchetari, etc.

Asigurăm pe toți ce vor solicita, meseriași și muncitori prin oficiul nostru că răspundem direct de executarea lucrărilor.

Acest Oficiu nu va specula nici munca, nici capitalul, cheltuelile fiind suportate de Cruciada Românismului: pentru bunul mers al Oficiului.

Cu conducerea acestui oficiu se va ocupa d. Iorgu Manu, muncitor, controlând pe fiecare pe terenul lucrărilor.

Sediul acestui Oficiu până la data când va fi înzestrat cu tot ce e necesar va funcționa în mod provizoriu în B-dul Alex. Cuza No. 35, Loco. Comunicările realizându-se printr'o c. p. la această adresă.

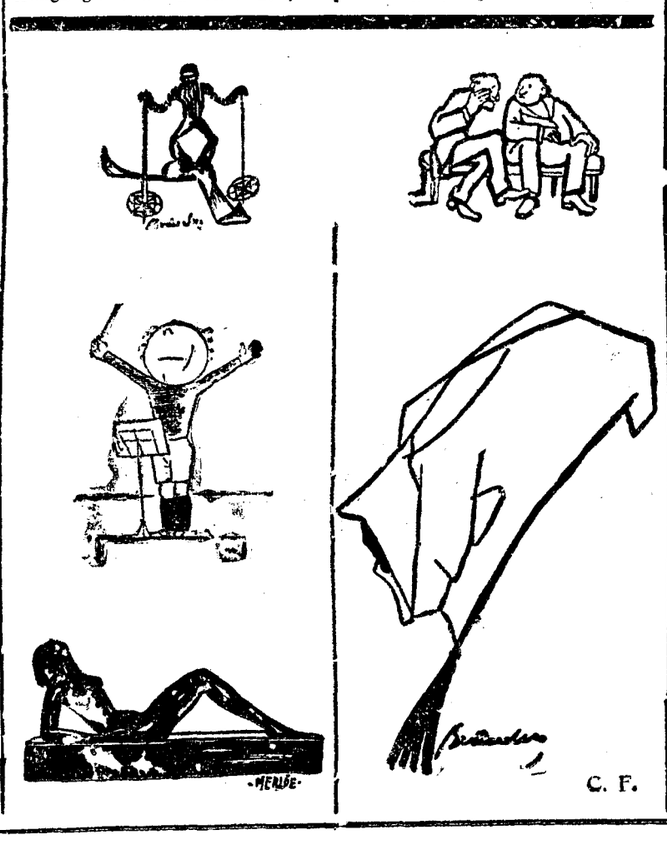

C. F.

## Informațiuni

■ **Ne socotim destul de bine informați, când anunțăm ziarului „Ogorul" că nici unul dintre „colaboratorii noștri iscusiți", NU A PARASIT „Cruciada".**

**Facem atent „Ogorul" că noi nu suntem stăpâni de TRIPOURI, cărora lipsa de încredere a „iscusiților", ar putea să deservească CANIOTA.**

■ **Organizațiile Cruciate din întreaga țară sunt încunoștiințate că vor primi vizita unui inspector al nostru, care verifică activitatea pe teren a fiecărei organizații. Inspectorul cruciat are o delegație în acest sens pe care o va prezenta. I se va face un raport detailat a activității și i se vor prezenta cruciații.**

■ **Incunoștiințăm pe această cale că atunci când se prezintă cineva în numele Cruciadei să i se ceară o legitimație sau autorizare dată de noi. In orice caz nimeni nu este și n'a fost vreodată autorizat de noi să ceară bani în numele Cruciadei. In ti'un caz ca atare rugăm pe cei solicitați să sesizeze autoritățile polițienești.**

■ **Lucrările publice ale „Centrului de studii al Cruciadei" se amână pentru data de 15 Noembrie, în loc de 1 Noembrie cum fusese anunțat.**

■ **Până la 1 Noembrie se vor înainta la centru Procesele verbale de constituire ale echipelor cruciate.**

■ **Acei cari nu primesc gazeta regulat sunt rugați să ne anunțe pentru a lua măsurile de rigoare, cauzele fiind independente de voința noastră.**

■ **Comitetul executiv compus din d-nii Mihail Stelescu, C-tin Caragea și Sergiu Lecca, a hotărât în urma cererilor din toată țara ca în luna Noembrie să înființeze un supliment al Cruciadei Românismului pentru sateni. Acest supliment se va numi „Cruciada Satului".**

■ **Secretariatul general al „Asociațiilor Prietenii lui Panait Istrati", roagă Asociațiile din țară ca să înainteze pe adresa redacției câte un raport de situația asociațiilor și de activitatea depusă până în prezent. In urma acestor rapoarte se vor face propuneri în sensul ca până la împlinirea unui an dela moartea marelui scriitor să se poată ridica monumentul proectat.**

■ **Comitetul de organizare al Cruciadei și-a încheiat primul ciclu de lucrări, rămânând ca în primul congres al delegaților din întreaga țară să-și depună raportul de activitate, ratificându-se lucrările.**

■ **D. Adrian Brădișteanu a fost numit șeful secretariatului de propagandă al Cruciadei.**

■ **In afară de secretariatele de Presă, propagandă, organizare și externe, existente a mai luat ființă secretariatul agriculturei sub conducerea unui inginer agronom. Deasemenea secretariatul financiar sub conducerea d-lor Vandora și Gheorghiu.**

■ **Asociația „Talpa Țării" e rugată să ne răspundă dacă a primit scrisoarea noastră.**

■ **Anunțăm pe această cale moartea tatălui administratorului nostru d. Al. Mocanu.**

**Transmitem pe această cale condoleanțe.**

## ULTIMA ORA

### Guvern G-ral Averescu

Se dă ca sigur în urma unor evenimente importante și de înaltă frumusețe morală, că la cârma țării va fi chemat D-l Mareșal Averescu. In viitorul guvern vor intra și d-nii N. Iorga, Argetoianu, Iunian și Dr. Angelescu.

—xxoxx—

### Sosirea d-lui Titulescu în țară

Surpriza venirii d-lui Titulescu în țară va fi RECUNOAȘTEREA BASARABIEI DE CATRE SOVIETE.

TIPOGRAFIA A. B. C. Soc. Anonimă, Strada Lipscani No. 5